

EUROREGION ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO W PIGUŁCE

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRZEKRACZAMY GRANICE

Publikacja została dofinansowana ze środków Unii Europejskiej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa w ramach realizacja projektu „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko szkołą integracji europejskiej” za pośrednictwem Euroregionu Śląsk Cieszyński

DLACZEGO WARTO WSPÓŁPRACOWAĆ PONAD GRANICAMI

Idea współpracy lokalnych i regionalnych społeczności wykraczającej poza granice państwowe narodziła się w Europie Zachodniej w latach pięćdziesiątych XX wieku. Jej zasadniczym celem było i jest **znoszenie różnego rodzaju barier wynikających z istnienia granic**.

WSPÓŁPRACA EUROREGIONALNA W POLSCE

W Polsce proces współpracy ponad granicami o charakterze euroregionalnym rozpoczął się na początku lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. **21 grudnia 1991 roku** utworzono pierwszy polski euroregion - **Euroregion Nysa**. W stosunkowo krótkim okresie czasu na wszystkich granicach naszego kraju powstało i prowadzi obecnie działalność **17 euroregionów**:

1. Euroregion Pomerania,
2. Euroregion Pro Europa Viadrina,
3. Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr,
4. Euroregion Nysa,
5. Euroregion Glacensis,
6. Euroregion Pradziad,
7. Euroregion Śląsk Cieszyński
8. Euroregion Silesia,
9. Euroregion Beskidy,
10. Euroregion Tatry
11. Euroregion Karpacki,
12. Euroregion Bug,
13. Euroregion Puszcza Białowieska
14. Euroregion Niemen,
15. Euroregion Bałtyk,
16. Euroregion Łyna-Ława,
17. Euroregion Szeszupa.

POLSKIE EUROREGIONY - CZYM SĄ I JAK FUNKCJONUJĄ

W Polsce euroregiony to:

- **umowy pomiędzy związkami gmin z minimalnie dwóch państw (Polski i kraju, z którym sąsiaduje);**
- **umowy pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi (województwami) z minimalnie dwóch państw (Polski i kraju, z którym sąsiaduje).**

Podstawy współpracy euroregionów zostały zdefiniowane w wielu **umowach wielostronnych** - Konwencji Madryckiej, Europejskiej Karcie Regionów Granicznych i Transgranicznych, Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego, czy Europejskiej Karcie Samorządu Regionalnego. Bardziej szczegółowe ramy tej współpracy określono w **traktatach międzypaństwowych**.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI - REGION SPECYFICZNY

Śląsk Cieszyński należał pierwotnie do Państwa Wielkomorawskiego. Przed **991 rokiem** wszedł w skład Państwa Polskiego, by na przełomie **lat 1289 i 1290** uzyskać status odrębnego Księstwa Cieszyńskiego, które już w **1327 roku** stało się częścią korony czeskiej. Po wygaśnięciu dynastii piastowskiej w **1653 roku** Księstwo przeszło na własność rodziny Habsburgów. Stan ten trwał do momentu rozpadu monarchii austro-węgierskiej w **1918 roku**. Wówczas to między świeżo odrodzoną Polską i utworzonym nowym państwem - Czechosłowacją, zaistniał konflikt o wspomniane terytorium, które **28 lipca 1920 roku** decyzją Rady Ambasadorów wielkich mocarstw na konferencji w Spa zostało podzielone. Podzielenie w sposób sztuczny do niedawna jednorodnego historycznie, etnograficznie i społecznie obszaru, stało się przyczyną wzajemnych polsko-czeskich animozji, pretensji i konfliktów.

WSPÓŁPRACA POMIĘDZY POLAKAMI I CZECHAMI, CZYLI JAK POWSTAWAŁ EUROREGION ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO

- po **1989 roku** nastąpiła intensyfikacja polsko-czeskich relacji;
- **24 marca 1993 roku** w miejscowości **Český Těšín** podpisano **Umowę o współpracy regionalnej** pomiędzy miastem **Cieszyn** a **Český Těšín**;
- **10 stycznia 1996 roku** w **Kyjowie** nastąpiło podpisanie umowy, dzięki której powołano **grupę koordynacyjną odpowiedzialną za wymianę informacji z obszaru kultury, sportu i ruchu podróżnych**;
- **22 kwietnia 1998 roku** w **Cieszynie** Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” ze strony polskiej oraz Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska ze strony czeskiej (od 2008 roku Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska), podpisały **Umowę o współpracy regionalnej pod nazwą „Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”**.

Flaga Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko

CO KAŻDY MIESZKANIEC ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO O SWOIM EUROREGIONIE WIEDZIEĆ POWINIEN

Nazwa: Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko

Położenie: obszar przygraniczny południowej Polski (na linii Godów - Istebna) oraz północno-wschodnich Czech (na linii Bohumín - Hřčava)

Obszar: ok. 1400 km²

Ludność: 630 000, z czego 270 000 zamieszkuje część polską a 360 000 część czeską

Forma prawna: dobrowolna wspólnota (stowarzyszenie) polskich i czeskich związków gmin i miast Śląska Cieszyńskiego i części Górnego Śląska

Siedziba: Cieszyn (polska strona Euroregionu) i Český Těšín (czeska strona Euroregionu)

Członkowie: w Polsce 16 gmin województwa śląskiego i 1 powiat - cieszyński; w Republice Czeskiej 40 gmin powiatu Karviná i przygranicznej części powiatu Frýdek-Místek w Moravskoslezském krají

Organy: Rada Euroregionu złożona z 12 członków oraz Sekretariat Euroregionu złożony z 2 Sekretarzy i 2 zastępców

Cele: wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu i rynku pracy; współpraca przy planowaniu przestrzennym; rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji, łączności, bezpieczeństwa obywateli, ekologii i środowiska naturalnego; współpraca przy zapobieganiu i likwidacji następstw klęsk żywiołowych; współpraca w dziedzinie gospodarczej i handlowej; rozwój turystyki; wspieranie rozwoju kultury, oświaty i sportu; współpraca służb ratowniczych i górskich; współpraca między szkołami i młodzieżą

GDZIE UZYSKAĆ WIĘCEJ INFORMACJI NA TEMAT EUROREGIONU ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO

**Polska strona Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko
(Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”)**

Rynek 18

43-400 Cieszyn

tel.: (+48) 33 857 87 20

fax: (+48) 33 857 87 21

www.olza.pl, e-mail: biuro@olza.pl

**Czeska strona Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko
(Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska)**

ul. Hlavní 1

737 01 Český Těšín

tel.: (+420) 558 711 474

fax: (+420) 558 711 469

www.euroregion.infoereg.cz, e-mail: rsts@tesin.cz

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRZEKRACZAMY GRANICE

Publikacja została dofinansowana ze środków Unii Europejskiej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa w ramach realizacji projektu „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko szkołą integracji europejskiej” za pośrednictwem Euroregionu Śląsk Cieszyński

STOWARZYSZENIE „OLZA” - WSPIERAMY ROZWÓJ POGRANICZA

Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” jest porozumieniem gmin i powiatów Rzeczypospolitej Polskiej, działających na rzecz rozwoju polsko-czeskiego pogranicza w rejonie biegu rzeki Olzy. Impulsem do jego utworzenia była idea powołania do życia Euroregionu Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko. Kiedy w 1998 roku po stronie czeskiej trzy organizacje reprezentujące lokalne samorządy powołały Regionální sdružení pro česko - polskou spolupráci Těšínské Slezsko (od 2008 roku Regionální sdružení územní spolupráce Těšínské Slezsko) - późniejszego czeskiego partnera Umowy o współpracy regionalnej pod nazwą „Euroregion Śląsk Cieszyński - Těšínské Slezsko”, oczywiście stało się, że po stronie polskiej musi powstać jego odpowiednik. W związku z tym **30 marca 1998 roku w Cieszynie** założono Stowarzyszenie, które w niedługim czasie - **22 kwietnia 1998 roku** - stało się polskim partnerem Euroregionu.

CO KAŻDY MIESZKANIEC ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO O STOWARZYSZENIU WIEDZIEĆ POWINIEN

Nazwa: Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Podstawa funkcjonowania: Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach oraz Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym

Siedziba: Cieszyn, Rynek 18

Członkowie: gminy Brenna, Chybie, Cieszyn, Dębowiec, Godów, Goleszów, Hażlach, Istebna, Jastrzębie Zdrój, Jasienica, Jaworze, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła, Zebrzydowice oraz Powiat Cieszyński

Władze: Walne Zgromadzenie Członków (organ stanowiący i kontrolny), Zarząd (organ wykonawczy i reprezentacyjny), Komisja Rewizyjna (organ kontrolny)

Cele: poszukiwanie nowych możliwości rozwoju gospodarczego i zatrudnienia mieszkańców; upowszechnianie korzystnego wizerunku regionu; dążenie do poprawy stanu środowiska naturalnego; wymiana informacji, wiedzy i doświadczeń dotyczących rozwoju lokalnego i regionalnego; budowanie tożsamości regionalnej; tworzenie warunków dla kontaktów międzynarodowych; prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej; prowadzenie działalności z obszaru turystyki; gromadzenie i przetwarzanie informacji

ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI EUROPEJSKIMI, CZYLI W CZYM JESTEŚMY NAJLEPSI

Od **1999 roku** Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” zarządza funduszami europejskimi wspierającymi rozwój pogranicza. Do **2010 roku** udało nam się rozdysponować środki unijne w drodze konkursów między szereg instytucji sektora publicznego i pozarządowego na łączną kwotę **7 072 000,00 PLN**.

Ze **Wspólnego Funduszu Małych Projektów Phare CBC (lata 1999-2003)**, polscy wnioskodawcy dzięki naszemu wsparciu zrealizowali **94 projekty**, których łączna kwota dofinansowania ze środków europejskich wyniosła **2 072 000 PLN**.

Z **Funduszu Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A Czecho-Polska (lata 2004-2006)**, polscy wnioskodawcy dzięki naszemu wsparciu zrealizowali **50 projektów**, których łączna kwota dofinansowania ze środków europejskich wyniosła **1 974 025,84 PLN**.

Obecnie wspieramy finansowo inicjatywy naszych wnioskodawców z **Funduszu Mikroprojektów Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska (lata 2007-2013)**. Dysponujemy na ten cel **3 000 000 EUR** środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dla strony polskiej Euroregionu).

REALIZACJA PROJEKTÓW TO NASZA SPECJALNOŚĆ

Od **1999 roku** Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” zrealizowało jako wnioskodawca lub partner, korzystając ze środków krajowych i międzynarodowych ponad **40 projektów własnych**. Również w chwili obecnej realizujemy szereg inicjatyw projektowych. Łączna kwota dofinansowania wszystkich naszych przedsięwzięć to **26 196 607,72 PLN**. Poniżej prezentujemy najważniejsze z nich.

„Interturizm - Wspólna strategia rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Śląskomorawskim”

W ramach projektu udało nam się opracować dokument strategiczny - plan rozwoju turystyki w Beskidzie Śląskim i Śląskomorawskim, uwzględniający całe pogranicze i jego części narodowe. Przygotowaliśmy także plan promocji turystycznej regionu.

„Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego”

W tym projekcie stworzyliśmy internetową bazę zdjęć dostępną dla wszystkich zainteresowanych, z której można pobierać fotografie i wykorzystywać je w celach niekomercyjnych (www.fotobank.olza.pl).

„Regiotour - Trasy rowerowe Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko”

Dzięki realizacji projektu oznakowaliśmy 800 km tras rowerowych oraz 80 km tras tandemowych dla niewidomych i niedowidzących wraz z infrastrukturą techniczną (60 miejscami odpoczynkowymi, 60 stojakami na rowery, 90 tablicami informacyjnymi). Wydaliśmy ponadto 5 000 sztuk map rowerowych i tyle samo przewodników z opisem tras.

Program „Infotur” realizowany w ramach projektów „Infotur”, „Infotur - 2” i „Infotur - 3”

Do chwili obecnej wraz z partnerem projektu - Regionální radou rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci przygotowaliśmy „Koncepcję funkcjonowania systemu informacji turystycznej polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko”; rozbudowaliśmy przygraniczny system informacji turystycznej „Infotur” (www.infotour.olza.pl); zainstalowaliśmy 8 infokiosków; oznakowaliśmy 63 atrakcje turystyczne w terenie tablicami turystycznego oznakowania dróg, uczestniczyliśmy w imprezach targowo-wystawienniczych w kraju i za granicą, na których promowaliśmy region. Wydaliśmy także ponad 100 000 sztuk materiałów promocyjnych - folderów, map, plakatów i teczek, prezentujących produkty i atrakcje turystyczne naszego Euroregionu.

W najbliższym czasie planujemy między innymi: zamontowanie 16 tablic informacyjnych w terenie, uzupełnienie turystycznego oznakowania dróg o kolejnych 80 tablic, oznakowanie 8 infokiosków; wykonanie interaktywnej mapy z nawigacją GPS, zainstalowanie systemu Bluetooth w punktach informacji turystycznej oraz wydanie ponad 100 000 sztuk materiałów promocyjnych - map i ulotek informacyjnych.

Promocja turystyczna województwa śląskiego podczas targów krajowych i granicznych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych w ramach projektów „tymRAZEM ŚLĄSKIE!” i „Śląskie. Pozytywna energia”

Do tej pory wydaliśmy 165 000 sztuk materiałów promocyjnych - map, folderów i broszur informacyjnych, prezentujących produkty turystyczne polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński - Tešínské Slezsko. Promowaliśmy również ofertę turystyczną regionu na imprezach targowo-wystawienniczych w kraju i za granicą.

W ramach kontynuacji projektu planujemy oprócz dalszej działalności promocyjnej na imprezach targowo-wystawienniczych w kraju, wydanie map tras rowerowych i publikacji prezentujących ofertę turystyczną Śląska Cieszyńskiego.

Projekty, których liderem jest Śląska Organizacja Turystyczna, realizujemy we współpracy z partnerami z województwa śląskiego.

„Śląski System Informacji Turystycznej”

Efektom projektu, który obecnie realizujemy, będzie pełne wyposażenie - zarówno analogowe, jak i cyfrowe wszystkich 17 punktów informacji turystycznej znajdujących się w naszym regionie oraz wydanie materiałów promocyjnych. Projekt, którego liderem jest Śląska Organizacja Turystyczna, realizujemy we współpracy z partnerami z województwa śląskiego.

„Modernizacja dróg dojazdowych do przejść granicznych w rejonie Cieszyna”

Dzięki realizacji projektu zmodernizowaliśmy drogę do przejścia granicznego w Lesznej Górnej i ulicę Cieszyńską w Jastrzębiu Zdroju, wybudowaliśmy rondo w Zebrzydowicach na drodze do przejścia granicznego w Markłowicach Górnych oraz rondo w Cieszynie.

„Border Crossing. Modelowe studium przekraczania granic w 2005 r.”

Efektom projektu była koncepcja rozwoju drogowej infrastruktury przygranicznej, późniejsza modernizacja części dróg dojazdowych do granicy oraz uruchomienie pięciu nowych turystycznych przejść granicznych.

„INFOREG 2006”

W tym projekcie udało nam się stworzyć system partnerstwa sieciowego pomiędzy różnymi podmiotami z polskiej i czeskiej części pogranicza, wspomaganego rozwiązaniami informacyjnymi.

„Międzynarodowe seminarium pn.: Koncepcja powstania EuroInstytutu PL-CZ”

W ramach projektu opracowaliśmy dokument strategiczny - wstępny plan przygotowania ośrodka doradczo-szkoleniowego, który przez działalność związaną z kształceniem ustawicznym, będzie miał na celu polepszanie współpracy ponad granicami.

„Chcemy, abyście o Nas wiedzieli! Euroregion Śląsk Cieszyński szkołą integracji europejskiej”

Do chwili obecnej przygotowaliśmy zasady identyfikacji wizualnej naszego Euroregionu oraz przeprowadziliśmy konferencje tematyczne związane z problematyką euroregionalną, z których wydaliśmy raport.

W najbliższym czasie planujemy promowanie Euroregionu Śląsk Cieszyński na imprezach lokalnych, wykonanie „witaczy” (dużych tablic), które zostaną umieszczone na „zewnątrznych granicach” polskiej strony Euroregionu oraz tablic informacyjnych w jego gminach członkowskich.